

„Mlieko pre školy“ a Program ovocia

- zvýšená pozornosť na zdravé stravovacie návyky

Komisia navrhuje školský program podpory konzumácie ovocia vo výške 90 miliónov eur ročne

In: Agra Europe, č. 2318, (11. júl 2008) EP/13.

Tlačová správa Európskej komisie, IP/08/1116, v Bruseli 8. júla 2008

Európska komisia navrhla, aby sa v celej Európskej únii zaviedol program zameraný na bezplatnú distribúciu ovocia a zeleniny školákovi. Na nákup a distribúciu čerstvého ovocia a zeleniny do škôl by sa z európskych fondov každoročne vyplatilo 90 miliónov eur a táto suma by sa doplnila z vnútroštátnych zdrojov tých členských štátov, ktoré sa rozhodnú zúčastniť sa na programe.

Programy by mali byť spolufinancované buď v pomere 50:50, alebo v pomere 75:25 v tzv. „konvergenčných regiónoch“, kde je HDP na obyvateľa nižší. Tieto finančné prostriedky by nemali slúžiť ako náhrada existujúceho vnútroštátneho financovania, ale mali by podporovať dodatočné aktivity, či už v súvislosti s existujúcimi programami, alebo so zavádzaním úplne nových iniciatív. Pokiaľ chcú, členské štáty môžu samozrejme prispieť ďalšími finančnými prostriedkami.

Vnútroštátne orgány by mali v spolupráci so zdravotníckymi a vzdelávacími orgánmi, ako aj so zástupcami odvetvia a záujmovými skupinami vypracovať národné stratégie, ktoré budú zodpovedať vládnyh prioritám. Programy by sa mali začať realizovať od začiatku školského roka 2009/2010.

Komisárka pre poľnohospodárstvo Mariann Fisher Boelová potvrdila, že samotné školy budú rozhodovať o tom, či sa zúčastia programu a budú žiadať o dotáciu príslušné národné alebo regionálne úrady zodpovedné za národné programy. Takisto školy by si mali zvoliť možnosť získavania bezplatného ovocia a zeleniny v určitom vymedzenom období roka, alebo počas celého školského roka.

Ide o záverečnú fázu v úsilí Komisie o zlepšenie zdravia a výživy, ktoré je objasnené v „Stratégii riešenia zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou v Európe“. Cieľom školského programu podpory konzumácie ovocia je podporovať správne stravovacie návyky mládeže, ktorá si podľa štúdií tieto návyky zachová aj v dospelosti. Program by okrem bezplatnej distribúcie ovocia a zeleniny mal zahrňovať výchovu a osvetu, ako aj výmenu osvedčených postupov spracovaných v národnej stratégii.

Odhaduje sa, že 22 miliónov detí v EÚ má nadváhu. Viac ako 5 miliónov z nich trpí obezitou a očakáva sa, že toto číslo sa bude každoročne zvyšovať o 400 000. Lepšie stravovanie môže v boji s obezitou zohrať významnú rolu. Návrh sa teraz zašle Rade a Európskemu parlamentu.

Komisárka pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Mariann Fischerová Boelová, sa vyjadrila: „Tento návrh je dôkazom nášho odhodlania podniknúť konkrétne kroky v boji proti obezite. Je nevyhnutné, aby deti nadobudli správne návyky už v ranom veku, pretože si ich ponechajú aj neskôr.“

Návrh týkajúci sa školského programu podpory konzumácie ovocia vychádza zo záväzku prijatého počas rokovaní o reforme spoločnej organizácie trhu s ovocím a zeleninou v júni

2007. Komisia odvtedy začala konzultácie so širokou verejnosťou a hĺbkové hodnotenie dosahu jednotlivých variant riešenia situácie.

Odborníci sa zhodujú na tom, že zdravé stravovanie môže zohrávať dôležitú úlohu pri znižovaní miery obezity, ako aj rizika závažných zdravotných problémov, ako sú kardiovaskulárne choroby a diabetes typu 2 v ďalšom živote. Základom je konzumácia dostatočného množstva ovocia a zeleniny. Svetová zdravotnícka organizácia odporúča čistý denný príjem 400 gramov ovocia a zeleniny na osobu. Väčšina Európanov nespĺňa tento cieľ a klesajúci trend je zreteľný najmä medzi mládežou.

Z analýz existujúcich národných politík a konzultácie s odborníkmi, ktoré vykonala Komisia, vyplýva, že prínos školského programu môže byť ešte výraznejší, pokiaľ sa okrem distribúcie ovocia prijímú sprievodné osvetové a výchovné opatrenia, vďaka ktorým sa deti dozvedia, aké dôležité je získať správne stravovacie návyky. Bude sa podporovať aj vytváranie sietí medzi rôznymi vnútroštátnymi orgánmi, ktoré úspešne uskutočňujú programy podpory konzumácie ovocia. V niektorých štátoch EÚ už takéto siete v rôznych podobách existujú. Ešte stále však toho môžeme veľa urobiť a tento program EÚ tvorí vynikajúci základ pre prípravu nových programov.

Informácie a dokumenty o programe podpory konzumácie ovocia sú dostupné na internetovej stránke: http://ec.europa.eu/agriculture/markets/fruitveg/sfs/index_en.htm

Mlieko pre školy: program rozšírený o jogurty a syr

In: Agra Europe, 18. júl, 2008, EP/8,

http://ec.europa.eu/agriculture/markets/milk/schoolmilk/index_en.htm, IP/08/1131, 11. júl 2008.

Európska komisia prijala novú verziu programu „Mlieko pre školy“ s novými flexibilnými podmienkami, ktorými reaguje na podnety členských štátov a Európskeho parlamentu.

Podpory EÚ budú rozšírené od konzumného mlieka až po široký výber syrov, vrátane niektorých fermentovaných mliečnych výrobkov s ovocím a ovocnými džúsami a neochutených fermentovaných mliečnych produktov ako sú jogurty, cmar, kefir.

Nový program prichádza do platnosti v auguste a rozšíri uplatnenie podpôr pre plnotučné, polotučné a nízkotučné mliečne výrobky, hoci členské štáty majú možnosť uplatňovať ich vlastné prísnejšie kritériá. Ďalšia dohoda znamená, že stredné školy budú takisto zahrnuté do programu. Predtým bolo toto rozhodnutie na členskom štáte.

Komisárka pre poľnohospodárstvo Mariann Fischer Boelová uviedla: „Program Mlieko pre školy má svoje opodstatnenie z hľadiska výživy ako aj vzdelávania, prispieva k boju proti obezite a napomáha zabezpečeniu nevyhnutných prvkov pre rast a zdravie detí. Vďaka jednoduchším pravidlám a atraktívnejším výrobkom, ktoré sú k dispozícii, očakávame, že sa do programu zapojí ešte viac škôl, vrátane škôl stredných.“

50 miliónov eur poskytnutých ostatný rok

Minulý rok bolo poskytnutých 50 miliónov € v podporách a tento rok sa očakáva ešte vyššia suma. Podpora EÚ pre distribúciu mlieka existuje s rôznymi zmenami už viac ako 30 rokov. V školskom roku 2006/2007 bolo v školách 22 členských štátov distribuovaných 305 000 ton mlieka, pričom Spoločenstvo prispelo sumou viac ako 50 mil. €. Členské štáty si môžu vybrať výrobky, ktoré chcú ponúkať z tých, ktoré sú na súčasnom rozšírenom zozname.